

Av de nya invalidpensionerna på kommunsektorn är redan 36 % delinvalidpensioner

Användningen av delinvalidpensioner på kommunsektorn har sexdubblats under de senaste femton åren. I delinvalidpension går årligen nästan 1 900 kommunalt anställda. Delinvalidpensionernas andel av samtliga nya invalidpensioner har även ökat betydligt: år 1995 var den 7 %, men år 2010 redan 36 %.

Resultaten framgår av Kevas undersökning om utnyttjande av delinvalidpensioner inom kommunsektorn "Osatyökyvyttömyyseläkkeiden käyttö kunta-alalla", där man har granskat dem som gått i delinvalidpension från kommunsektorn under åren 1995–2010.

Ökningen av antalet nya delinvalidpensioner beror delvis på att de kommunalt anställda åldras. Tidsmässigt har utvecklingen samband med att den individuella förtidspensionen gradvis försvinner. Delinvalidpensionen har också aktivare än tidigare förts fram som ett alternativ till full invalidpension.

– Att delinvalidpensionerna blivit allt vanligare inom kommunsektorn är en gynnsam utvecklingsriktning, i synnerhet om alternativet vore att övergå till full invalidpension och om delpensionstagaren är kapabel att fortsätta att arbeta under tiden med pension, konstaterar pensionsdirektör Helena Pankakoski.

– Kostnaderna för förtidspensioner blir mer moderata, arbetskarriärerna förlängs i slutändan och också de partiellt arbetsföras arbetsinsats kan tas i bruk. Fortsatt arbete vid sidan om delpensionen ökar även ålderspensionen och är på det sättet för den partiellt arbetsföras ett bättre alternativ än invalidpension, fortsätter Pankakoski.

Fler delinvalidpensionstagare än tidigare arbetar

Allt fler delinvalidpensionstagare fortsätter att arbeta inom kommunsektorn. År 2010 var rentav 90 % av de personer som under minst ett års tid fått delinvalidpension i arbete inom kommunsektorn.

Fem år efter att delpensionen börjat är allt fler, dvs. 31 % fortfarande i kommunarbete. I full invalidpension har då gått 37 % och i ålderspension var fjärde.

I delinvalidpension som allt äldre

Numera är nästan 70 % av dem som gått i delinvalidpension minst 55 år. De åldrandes andel är större än förut, vilket torde bero på att den individuella förtidspensionen slopats. Även personer som ännu inte fyllt 55 år går i delinvalidpension oftare än tidigare.

De två största sjukdomsgrupperna täcker för närvarande tre fjärdedelar av de huvudsakliga orsakerna till de nya delinvalidpensionerna. Av tillsvidare beviljade delinvalidpensioner förorsakas över 60 % av sjukdomar i rörelseapparaten. Bakom de partiella rehabiliteringsstöden ligger ofta både mentala problem och sjukdomar i rörelseapparaten.

Mest går vårdpersonal i pension

I delinvalidpension har från kommunsektorn under de senaste åren huvudsakligen gått vårdpersonal från social- och hälsovårdssektorn, och de största yrkesgrupperna har varit de samma som de största försäkrade yrkesgrupperna inom kommunsektorn. I delinvalidpension har mest gått primär- och närvårdare, städare, sjukskötare och sjukhusbiträden.

Stora sjukvårdsdistrikt har mer delinvalidpensionstagare

Stora arbetsgivare förmodas ha bättre möjligheter än genomsnittet att anordna deltidsarbete antingen med hjälp av omplacering av den anställda eller genom att omorganisera arbetsuppgifterna. Av denna anledning granskades delinvalidpensionernas andel av samtliga invalidpensioner även enligt arbetsgivarens storlek.

Invalidpensionernas andel av samtliga invalidpensioner var hos stora arbetsgivare i snitt 35 % men hos de övriga 30 %. Skillnaden förklarades dock med att delinvalidpensionernas andel var speciellt hög hos de stora social- och hälsovårdssamkommunerna, 39 %. Såväl i små som stora kommuner var delpensionernas andel i snitt 29 %.

Forskningsbakgrund

Undersökningen utgör en del av Kevas mer omfattande forskningsprojekt som gäller de partiellt arbetsföras fortsatta arbete inom kommunsektorn.

Publikationen "Osatyökyvyttömyyseläkkeiden käyttö kunta-alalla" kan läsas på finska på Kevas webbplats.

Ytterligare information:

Statistikplanerare Anna Koski-Pirilä, tfn 020 614 2002

Forsknings- och utvecklingsdirektör Pauli Forma, tfn 020 614 2450 eller 040 525 4530

Pensionsdirektör Helena Pankakoski, tfn 020 614 2409 eller 040 562 7410

Keva har år 2011 genomfört ett forskningsprojekt som gäller delinvalidpensioner inom kommunsektorn, där delinvalidpensionen har behandlats ur den anställdas, chefens och organisationens synvinkel. Den nu utkomna undersökningen "Osatyökyvyttömyyseläkkeiden käyttö kunta-alalla" utgör en del av forskningsprojektet. Tidigare har undersökningarna om fortfarande arbetsföra "Edelleen työkykyinen" samt om strategier och verksamhetsmodeller "Strategiat ja toimintamallit" utkommit och under hösten utkommer ännu en enkät om delinvalidpensioner. Alla dessa undersökningar finns endast tillgängliga på finska.

Keva anordnar på tisdag 13.12.2011 kl. 8.30–11.00 ett slutseminarium för forskningsprojektet som behandlar delinvalidpensioner, och i samband med vilken även en ny enkät i anslutning till delinvalidpensioner publiceras.

En representant för er redaktion är välkommen till seminariet. Vi skickar en närmare inbjudan om evenemanget till redaktionerna i december.

Ytterligare information om seminarierna ger forskare Pirjo Saari, tfn 040 034 1390